

Ο "ΝΟΥΜΑΣ", ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10

Για το Εξωτερικό φρ. χρ. 12 1/2

Για τις επαρχίες δεχόμεστε και τρίμηνες (3 δρ. την τρίμηνα) συνδρομές.

Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ε δὲ στείλει μπροστά τη συνδρομή του.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

Τα παρασπόμενα φύλλα του Νουμά πουλιούνται στο γραφείο μας στη διπλή τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κιάσκια (Σύνταγμα, 'Ομόνοια 'Εθν. Τράπεζα 'Υπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχιάδρου (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός υπόγειου Σιδηροδρόμου 'Ομόνοια), στο κιάσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεία), στα βιβλιοπωλεία 'Εστίας, Γ. Κολάρου και Σακέτιου (ἀντίκρυ στη Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πρακτορεία τῶν 'Εφημερίδων, στον Πύργο στο βιβλιοπωλείο του κ. Κ. Βαρουξή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

'Η λογοκρισία—Κράτος ὀλερῆτας—'Ο κ. Ρουσόπουλος—Οἱ προβιβασμοί—Τὰ Συντάγματα.

ΤΡΕΙΣ ἡμερίδες μοναχὰ βγήκανε τὴν Τρίτη τὸ πρωτ' ἢ «'Ακρόπολη», ὁ «Χρόνος» καὶ οἱ «'Αθήναι». Οἱ ἄλλες ἐμποδίστικαν ἀπὸ τὸ «Στρ. Σύνδεσμος». Ἀπὸ ἀρχίνοντε, σὰ νὰ λέμε, ἢ λογοκρισία. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ καινούριο (Συνταγματικὸ!) φροῦτο, πάλι ὁ καμαρωμένος μας ὁ τύπος φτάνει.

Καὶ νά, γιατί. Κάτι ζήτησε ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» νὰ μὴ δημοσιευτῆ, γιατί, λέει, δὲ σφῆρνε. Οἱ ἡμερίδες ἐπιμένανε νὰν τὸ δημοσιεύουνε.

— Δὲ θὰ κυκλοφορῆσει λοιπὸν τὸ φύλλο σας! τοὺς λέει ὁ «Σύνδεσμος».

— Δὲν τυπώνομαστε κ' ἐμεῖς! τοῦ ἀποκρίνονται οἱ ἡμερίδες.

Καὶ δὲ βγήκανε τὴν Τρίτη. Τὴν Τετάρτη τὸ πρωτ' μᾶς βγήκανε πάλι φρέσκες φρέσκες καὶ καμαρωτὲς χωρὶς νὰ ποῦνε γρὺ γιὰ τὴ σερβικὰ πού φάγανε. Μὲ γειά τους!

— 'Ανάγκη εὐκρινείας! φωνάζει ὁ «Σύνδεσμος».

— 'Ανάγκη κυκλοφορίας! ἀπαντοῦν οἱ λεγόμενες.

Κ' ἐστὶ βαδίζουσιν ἄλ' ἁρμονικώτατα.

ΘΑ μᾶς ρωτήσετε τώρα—
— Καὶ τί ἀγαπούσατε νὰ κάμουν;

Σὺς ἀπαντοῦμε: 'Η νὰ ὑποχωρῆσουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν σὲ κείνο πού τοῦς ζήτησε ὁ «Σύνδεσμος» ἢ, μὴ καὶ νομίσανε πὼς ἐπῆρθε νῆντισταθούνη, νὰ ἐπιμένουν ἴσασιν τὸ τέλος.

Μὴν ξεχνάτε πὼς ὑπάρχει καὶ «Συνδικάτο τοῦ τύπου». Μὴν ξεχνάτε ὅμως καὶ τῆλο, πὼς τὸ «Συνδικάτο» αὐτὸ ἔχει μοναχὰ ἐμπορικὸ σκοπὸ, ὄχι καὶ ἠθικὸ. Γιατὶ ἂν εἶχε καὶ ἠθικὸ σκοπὸ, ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» δὲ θ' ἀποκοτούσε νὰ φοβῆται ἐστὶν ἐπὶ τὸν τύπο, ἀφοῦ θὰν τὴν ἐρε πολυκαλὰ πὼς ὄχι μόνον μερικὲς κὶ ὄχι μόνον τὴν Τρίτη, μὰ ὅλες οἱ ἡμερίδες τῆς 'Αθήνας θὰ ἐκκολληθούσαν νὰ μὴν τυπώνωνται καὶ νὰ μὴν κυκλοφοροῦν ἴσασιν πού νὰ νοιώσει ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» τὸ λάθος του καὶ νὰ πάει νὰν τοὺς ζητήσῃ συχώρησιν.

Σ' ἐνα ὅμως Κράτος ὀλερῆτας, δὲν μπορεῖ ὁ τύπος νὰ κάνει μοναδικὴ ἐξαιρέσιν.

ΤΗΣ Τρίτης ἢ «'Ακρόπολη» προτείνει γιὰ τὸ 'Υπουργεῖο τῆς «Γεωργίας τοῦ 'Εμπορίου» τὸν κ. 'Οθωνα Ρουσόπουλο. 'Ολα τὰ πινίματα πού τοῦ γράφει ἢ «'Ακρόπολη» τὰ βρίσκουμε λιγώτερα ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, γιατί τὸ «Σωσιβιον τῶν νέων», ὅπως μπορεῖ ἀξιόλογα νὰ ὀνομαστῆ ἢ «'Εμπορικὴ καὶ 'Ιεραρχικὴ 'Ακαδημία» του, εἶναι ὁ καλύτερος τίτλος πού μπορεῖ νὰ παρουσιάσῃ ἕνας 'Υπουργὸς γιὰ τὸ καινούριο 'Υπουργεῖο, ὅταν ἰδρῶσῃ.

ΘΑ μᾶς δώσουν τὴν ἀδεια οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ (μὴ καὶ μᾶς τὸ δηλώσαν οἱ ἴδιοι πὼς ὑπάρχει «'Ανάγκη εὐκρινείας») νὰ ποῦμε δυὸ λόγια γιὰ τοὺς καινούριους στρ. προβιβασμούς.

Μὰ καὶ τί νὰ ποῦμε!

'Ας ποῦμε καλύτερα γιὰ τὰ 'Ελληνοδικεῖα πού καταργοῦνται καὶ γιὰ τὸς φτωχοὺς φαρμακίτες πού ρήγγωνται στοὺς πέντε δρόμους γιὰ νὰ ζοικονομηθούνη μερικὲς ψωροχιλιᾶδες.

'Απὸ τὴ μιὰ μεριά τσιφουτικὲς οἰκονομίας κὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη σπατάλες ἀνήτεες—ἐστὶν, νὰ ποῦμε, σὰν τὴν ἄμυαλη νοικοκυρὰ πού πεθαίνει τὰ παιδιὰ της στὴ νῆστεια γιὰ νὰ ζοικονομῆται παράδες γιὰ λούσα καὶ νὰ μπορεῖ νὰ ξεγελάει τὸν κόσμον.

'Ο Τυπάλλος, πρὶν ἐπαναστατήσῃ, εἶχε προτείνει νὰ μὴ γίνοντε γιὰ τρεῖς χρόνια καινούριοι προβιβασμοὶ στὸ Ναυτικὸ. Γιατὶ νὰ μὴν τονὲ μιμηθῆ κὶ ὁ κ. Ζορμπᾶς;

ΑΚΟΜΑ καὶ τούτο, μὲ τὴν ἀδεια πάντα τοῦ «Στρ. Σύνδεσμου»:

'Ὅπως πάμε, σὲ λίγα χρόνια θὰ πάψουμε πιά νὰ λέμε «Πρῶτο Σύνταγμα περικοῦ» λ. γ. «Βα πεδινὴ κυροδελφία» καὶ θὰ λέμε «Τὸ Σύνταγμα τῶν ἀνθρωπολογικῶν», τὸ «Σύνταγμα τῶν ὑπολογικῶν» κτλ.

τὸν τρόπο ὁ 'Ορέστης, γιατί νῆρθω; Γιατὶ νῆρθω; Καὶ τώρα—τώρα ἔλα τὰ ὄργανα ξεψυχούνη καὶ λιγώνονται κὶ ἀνάμασά τους μόνον τοῦ φλάουτου τὸ παράπονο γρικιέται. Κλαίει, παρκαπονιέται, μιλεῖ κ' ὕστερα σπακινεῖ, κ' ὕστερα ξαναρχίζει πάλι. Εἶναι σὰν τὴ βρύση τῆ σπακινῆ πού στᾶζει. Εἶναι σὰν τὸ ρυάκι πού περνεῖ καὶ κλαίει ὀμορφες ροδοδάφνες καὶ κλαίει πού τίς ἀφήνει τόσο γρήγορα. Εἶναι σὰν τὴ δύση πού ἀπαχαιρετᾶ τὰ βουνὰ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ἀποξεχάσῃ. 'Οχι! ὄχι! εἶναι σὰν τὸ θάνατο τῆς Χρυσούλας!—τῆς Χρυσούλας ἢ κανενὸς πουλιοῦ νιογέννητου καὶ λιγὸχρονοῦ πού πρὶν ἀκόμα βγάλῃ φτερά, στριγγμῶνεται ἀπὸ καμιά μπόρα καὶ πεθαίνει στὴν ἔκρη τῶν κεραμιδιῶν;

Κ' ἔλεγε, ἔλεγε ἢ ψυχὴ τῆς Χρυσούλας ἀναστεναζόντας μέσκα ἀπὸ τὸ φλάουτο:

— Μήτε τὸ φεγγάρι, μήτε ἢ Θάλασσα, μήτε τὰ λουλούδια μποροῦνε νὰ μὲ γιάνουν. Μόνον ὁ Θεὸς, 'Αγάπη μου, φιλώντας με. 'Εγὼ, 'Ορέστη μου, βάζω καὶ τὰ δυὸ μου χεράκια ἀπάνω στὸ ξανθὸ κεφαλάκι τῆς Στιγμῆς πού σὲ γνώρισκα. Εὐλογῶ καὶ τὸ Θάνατο καὶ τὴν 'Αγάπη καὶ τὰ χέρια σου πού μὲ χαδέψανε καὶ τὰ χέρια σου πού μὲ σκο-

τώσανε... 'Αγάπη μου!..
— Θεὸ μου! Θεὸ μου! Πὼς ξεφανίζει ἔτσι δυνατὰ μπροστὰ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἢ μουσικὴ τὰ κρίματά μας! Πρέπει νὰ φύγω—καὶ πού νὰ φύγω νὰ κρυφθῶ νὰ μὴν ἀκούω; 'Ο, τι χλωμὸ καὶ ὁμορφο καὶ ντελικάτο μιλεῖ μου γιὰ σένα καὶ παρκαπονιέται μου. Γιατὶ τὴ σκότωση; Γιατὶ τὴ σκότωση; Τοῦ κάκου φωνάζω: Λουλούδι μου, πού γέρνει ἔτσι καὶ μιλεῖς μου καὶ παρκαπονιέσαι μου γιὰ Κεῖνη, ἐγὼ δὲν τὴ σκότωση. Κάποιος εἶναι ἀποπάνω μας καὶ σκοτώνει μᾶς ὅλους. Πότε μὲ τὴν ἀγάπη, πότε μὲ τὸ μαχαίρι, πότε μὲ τὴ μουσικὴ, πότε μὲ τὸ φεγγάρι. Κάποιος εἶναι ἀποπάνω μας καὶ χιλιδὼν λογικῶν σκοτώνει μᾶς, Λουλούδι μου. Μὰ τὸ ἀθῶο, ἀνήξερο λουλούδι δὲν μπορεῖ νὰ νοιώσῃ τὸν πόνο ἐμᾶς τῶν ἀνθρώπων κὶ ὅλο λυγίζει κὶ ὅλο φωνάζει μου κημπανίζοντας θλιμένο μέσα στὸν ἀέρα:
— Γιατὶ τὴ σκότωση; Γιατὶ τὴ σκότωση;

Τὴν ἐρχόμενη νύχτα, τ' ἀποξημερώματα, πετάχτηκε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του (μὴν εἶδε τὴ Χρυσούλα στ' ἐπὶ τοῦ;) ντύθηκε, κατέθηκε τὶς σκέλες κ' εἶπε: Θέλω νὰ πεθάνω.

ΤΣΙΓΓΑΝΑ

Σὶν Κωστῆ Παλαμᾶ

Πυρὸς ἀέρας καὶ φεγγόβολος τραγῖρω σου,
κορμὶ σὰ φλόγα λυγερὸ, ξεπεταχτὸ σὰ φίδι
καὶ σὰν τοῦ πόντου τὸ μεθύσι πολυσάλευτο,
κ' ἐχίθη ἢ γέμνια σου σκληρὴ σὰ φονικὸ λεπίδι.

Αροσοσταλίδες ἀνθισες στοῦ ἔδρου τὰγκάλιασμα,
σὰν τοῦ κυμάτου τὸν ἀφρὸ σὲ κείνον σάρκα, κὶ ὅλοι
οἱ πόθοι μου σὰ σκληροὶ δειτοὶ στὰ κάτεργα
στοῦ κόρρου σου τ' ἀπόσπερο λῆμων ἀρουξοβόλι

Σὰν ἐνα ἀδράχτι κορμαστὸ ἀπὸ μοῖρας δάχτυλο
καὶ σὰ στρίφουλας χαλιωτῆς κὶ ὀχτροῦ πάνω ἀπὸ
χῶρες

ἀνεμικὴ, πρὸς τὴν θία διάβηκες καὶ χλωμάσσαν
στῶν ματιῶν σου τὰ δροῦνα, στῆς ματιᾶς σου τίς
μπόρες.

Κι ὡς στοῦ ὄρθρου τὰ φτερά ἢ στοῦ βορᾶ τὸ δάγκωμα
ἐνπνᾶει ἢ δλοτρέμονη ψυχὴ μέσ' στὴν κομπάνια
κὶ ὡς σπαρταρεῖ τὸ ἐφτάστρι στὰ μεθόνχητα
τῶν ματιῶν σου, ἔτσι παραδέξομαι, Τσιγγάνα.

Κι ὡς τὸ φεγγάρι κυματοσέρνει τρεμάμενο
σὰν σὲ ποτάμι φίλντισι, κίλλο μὲ ὀχτους σεντέφι
στοῦ λαμοῦ σου ὡς τὰ τριόβαθα, ἔτσι πικροδέρομαι,
ἔτσι κ' ἔτσι στὰ χέρια σου φτεροχτυπᾶει τὸ γτέφι.

Κ' ἢ κοιλιά σου πού μοῦμοιαζε ἡλιοβασιλεμμα
κ' ἢ κοιλιά σου πού φάνταζε σὰ νῆαν ἀνθισμένη
κ' ἔταν σὰ χιῶδεμμα στὰ μάτια βελουδόπλαστο
κ' ἔταν σὰν πεταλούδα ἄσπερη γιγάντισσα ἐπνωμένη

Κ' ἢ κοιλιά σου πού βγαζε ὀχτροῦ σὰ νῆαν κέλαση
κὶ ὁ κολασμένος εἴμονα ἐγὼ, καὶ ὁ λίσσα ὁ λίσσα
ὅσο μὸς γέλαγε τὰ ὄντα μου ἐτραζοῦ ἕθελα
σὰν τὸ τσακάλι πού μεθᾶ σὲ ὄμοῦ κρεάτου κίσσα,

Καὶ τὸ στόμα σου πού ἔσταζεν ἄλλο θάνατο
σὰν αἶμα ῥόδου πορφυρὸ καὶ σὰ θαμμάτων θάμμα,
ὡ τ' ἀνθοπότηρο νὰ ζύγωνα στὰ χεῖλια μου
νὰ πίνω ὡς τὴ συντέλεια ἀπ' τῆς κόλασης τὸ κάμμα.

Καὶ τὰ μοῦλιά σου μαῦρες νύχτες ἀφεγγάριστες

σούλα στ' ἐπὶ τοῦ;) ντύθηκε, κατέθηκε τὶς σκέλες κ' εἶπε: Θέλω νὰ πεθάνω.
'Ανοῖξε τὴν πόρτα, — καθότανε τώρα στὸ σπῆτι τοῦ θεῖου του, πού τότε πῆρε μαζί του γιὰ νὰ μὴ μένει μόνος κὶ αὐτοχτονῆσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς Χρυσούλας. Πῆ γὰρ, ἀποφοβισμένος, πῆγε στὸ Σηκουάνη καὶ ἔμεινε τῆ μέσῃ τοῦ ἴδιου γιοσυριοῦ ὅπου στακτοῦν οἱ χτέες βροδ'. 'Απέναντι σ' ἐνα χτίριο πού ἔμεινε πύργος μεσαιωνικὸ, δυὸ φανάρια θαμπεροῦσαν τὴν ἀψαλλὴ πόρτα ἀπ' ὅπου ξεκινῆσαν μιὰ φορὰ τρεῖς ὀμορφες γυναῖκες κὶ ἀνεβήκανε γαλήνιες τὴν κερμανιόλα κὶ παρκαμερίσανε τὰ μαλλιά τους (μικρῆς τὰ μαλλιά εἶχανε ἀσπρίσει ἐκείνη τὴ νύχτα) σκύψανε καὶ πεθάνανε.
Κ' εἶπε: Αὐτὲς οἱ γυναῖκες θὰ μὸς δώσουνε τὸ θάρρος νὰ πεθάνω. 'Εσκυψε καὶ κύταξε τὸν ποταμὸ. Φανερὰ κίκα κίκα ξετυλίξανε κίκατωμένες φαρδιὲς κορδέλες ἀπὸ τὴ μιὰν ἔκρη τοῦ ποταμοῦ στὴν ἄλλη. Βαπορᾶ κὶ βάρκες εἶσανε δεμένες στοὺς ἀψηλοὺς ἔχτους κ' οἱ ἤσκιοι τους πέφτανε βερσιὸ ἀπάνω στὰ νερά. 'Ὅλος ὁ ποταμὸς πέρα ὡς πέρα γοργότρεμε καὶ βουβκνατρίχιζε ἀναδεύοντας τὶς αἰματωμένες κορδέλες καὶ τὰ βερσικιωτὰ καρδιάκια.
'Ο 'Ορέστης τρώμαζε. Πόσο κρύα ἔθασανε τὰ

πὸν τριγωνικὸν σὰ λιτανεῖες τὰ σύννεφα, δῶμένα
δῶμένα, μὲ σβηστὲς λαμπάδες, τ' ἀστροπέλεκτα,
μαῦρες σὸν ἕπνος καὶ δνεῖρα φιδιοῦ φαρμακωμένα.

Καὶ τὰ μαλλιά σου πὸν θημωνιάς χιῶτο πνέουνε
καὶ κρύβουν κάποιο βούσιμα ἀπ' τὰ πικνερά κλω-
νάρια
καὶ βρνάζουνε, καὶ ὄλο σαλεύουν ἐρωτόθυμα
σὰ σὲ τοιγαύνηκα βιολιά λιγωμένα δοξάρια.

Κισσοπερίπλοκη ἀγκυλιὰ σὲ πολυμύριον
καὶ ἀντιλαλεῖ ὡς τὸ μέγα μου γάρδος καὶ ματζουράνα
καὶ μπρός μου παίζουν γλυστοῦν ἀχιδοπαίξιματα
ἀφ' τὰ, σὰ τυχιολούλουδα, βλέφαρά σου, τοιγαύνα

Κ' εἶσι κρατώντας σε ψηλά σὰ διοκοπότηρο
θὰ σκίσω σε γλυκόχυμη καὶ ἀπ' τ' ἀχιστό σου αἷμα
θὰ μεταλάβω, καὶ ἔλη ἢς ἀλυχταί ἡ κόλληση
καὶ ἢς καταριέται ὁ οὐρανός, φέμμα δὲ τῆλα, φέμμα.
ΣΤΕΦΑΣ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΒΑΝΙΤΕΣ

Ἡ Ἀρβανίτικη φημερίδα «Dielli» πὸν βγαί-
νει στὸ Boston τῆς Ἀμερικῆς, δημοσιεύει στὸ
41 φύλλο τῆς (7 τοῦ Γενναῖου 1910, σελίδα 1,
στήλη 2) τὸ ἀκόλουθο ἀρθράκι :

«Ὁ Νουμάς τῆς Ἀθήνας, ἐφημερίδα γρα-
μένη στὴ ζωντανῆ Ρωμῆτικῆ γλώσσα, τὸ κάνει στὸν
ἀριθμὸ τοῦ 366 ἕνα ἀρθρο καὶ δείχνει μὲ ποιὸν
τρόπο πρέπει νὰ φέρουνται οἱ Ρωμιοὶ στοὺς Ἀρ-
βανίτες. Λέει πὸς εἶναι λάθος καὶ πρέλλα νὰ πα-
σιζοῦν οἱ Ρωμιοὶ νὰ χωρίσουν τοὺς Ἀρβανίτες
ἀναμεταξύ τους. Τοὺς Μωαμεθανοὺς Ἀρβανίτες καὶ
τοὺς Χριστιανοὺς πρέπει νὰν τοὺς κρατᾷ ἐνωμέ-
νους ἢ ἀγάπη γιὰ τὴ γλώσσα τους. Ἡ Ἑλλάδα
ἀντὶ νὰν τοὺς διαχωρίσει πρέπει νὰν τοὺς βοηθή-
σει, ἢ λογαριάζει νὰν τοὺς κάνει φίλους, λέει ὁ
Νουμάς.

Αὐτὴ ἡ ἐφημερίδα ἀντιπροσωπεύει τὴν πῖθ στο-
χαστικὴ μερίδα τῆς Ρωμισίνης καὶ γι' αὐτὸ δὲν
ξαρναζόμεστε μὲ ὅσα γράφει. Ἐχτινοῦμε τὰ λό-
για τῆς καὶ τὴν εὐγνωμοῦμε. Μὰ δὲν εἴμαστε καὶ
τόσο ἀπολοῖκοι γιὰ νὰ μὴν εἴψουμε πὸς ἡ μερίδα
τοῦ «Νουμά» δὲν εἶναι ἡ πῖθ ἀληθέστερη, καὶ πὸς

οἱ περισσότεροὶ Ρωμιοὶ μᾶς ἔχουνε βρεθεῖ καὶ θέ-
λουνε νὰ καταστραφοῦμε μιὰν ὄρ' ἀρχύτερα.»

ΓΛΑΡΟΣ

Τοῦ Ἰδα

Γιὰ πὲς μου σὺ πὸν ἀγοκοννᾶς, βαριά καὶ κουρα-
σμένα,
Τὰ δυὸ φτερά σου, τί ποθεῖς, σὸν κάτι νὰ ξεχνιάζεις
Λυπητερό καὶ ἀθάνατο μὲς σὸν μεγάλο ρυάκι,
Ποῦ στέκει σὰ Ζουλόπετρα γιὰ μᾶς πὸν ἔχουμε τάμα ;

Πέτα, ψυχὴ μου, πέταξε καὶ ἀνέβουνε στὰ πλάγια
Νὰ διεῖς βοννά Θερακιάτικα, βοννά τῆς Βυθινίας,
Ποῦ πλένουν τὰ ποδάρια τους στοῦ Μαρμαρά τῆ
λίμνη,

Ὅλοχρονίς καὶ γνέφονται καὶ κρυφοκουβεντιάζουν.
1908. Θ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗΣ

Ἡ Κοινή Γνώμη

ΑΡΕΣ ΜΑΡΕΣ

Φίλε Νουμά,

Ἐπεσε ἕνα Πατινὸ «Σέλας» στὰ χέρια μου
καὶ διάβασα ἕνα ἀρθρο ἀρλουμποειδὲς κάποιου ὑπερ-
ποιητῆ καὶ ὑπερδημοτικιστῆ, στὴν ὑπερκαθαρεύουσα
γερμμένο καὶ ἀφιερωμένο σὲ κάποιον κύριον. Καὶ ὁ μὲν
ὑπερποιητῆς κτλ. ἔχει κάθε δικαίωμα νὰ γράφῃ
ἀρθρο στὴν ὑπερκαθαρεύουσα, καθὼς καὶ νὰ φησιῶν
ἀρθρο καὶ παλιὰ στὸν Ὀλύμπιον φίλον του, δὲν ἔχει
ἔμω; κανένα δικαίωμα νὰ βρίζῃ, ἢτι διαλεχτὸ ἔχει
ἢ πνευματικὴ Ἑλλάδα, γράφοντας εἴτι πέρυσιν ἐξή-
τησα ν' ἀνακαλέσω ἢ νὰ ἐμφυσῶ εἰς τὴν διάνοιαν
ἐκλεκτῶν τινῶν ἀκρατῶν (:) πρῶτον μὲ τὴν ἀντί-
ληψιν κτλ.»

Αὐτὸ τὸ «(;)» τί σημαίνει; Πὸς δὲν εἶταν
ἐκλεκτοὶ οἱ περσινοὶ ἀκρατεῖς του γιὰτι δὲ βάρφανε
ξανθὰ τὰ μαλλιά τους καὶ χ ρ υ σὰ τὰ λόγια τους,
ἢ γιὰτι δὲν κνηγήσανε καὶ αὐτοὶ καμιά Ἀμερικῆνα
νύφη γιὰ νὰ μποροῦνε νὰ ἀνακαλοῦν ἢ νὰ ἐμφυ-
σοῦν καὶ νὰ χαρίζουν παλιτὸΝ καὶ καμπανιτῆΝ;
Ὁ Θεὸς νὰ μὲ συχωρέσει, μὰ αὐτὸς ὁ κύριος
ἀρχίγησε νὰ μᾶς πικραίνεται καὶ δὲ θὰν τοῦ βγῆι
σὲ καλὸ.

Πηγαῖς.

Γεῖξ σου
ΑΠΑΛΤΟΣ

τοῦ σκεπτικισμοῦ καὶ στέκεται ἀσάλευτο καὶ κάνει
νερά καὶ σκιζεῖ χορταριασμένο, ἀγάλια ἀγάλια.
Καὶ Ὀδυσσεῖς ἀν εἶσαι, πρέπει περνώντας ἀπὸ
τὰ στενὰ κανάλια τῆς νιότης, νὰ χάσεις μερικοὺς
τοὺς πολυκαχτημένους συντρόφους, πρέπει νὰ κάμεις
ἄβηρα ἀπὸ πολλὰ πολυκαχτημένα σου δνεῖρα,
ἔτσι μόνον ἀλαφρωμένος θὰ μπορέσεις νὰ χυμῆσεις
στὰ πέλαγα καὶ νὰ νικήσεις τίς φουρτούνες καὶ
τοὺς θεοὺς καὶ ν' ἀραξοβολήσεις μιὰ μέρα στὴ μα-
κροπόθητη ἀγκαλιὰ μιᾶς Πηνελόπης Ἰθάκης.

Ὁ Ὀρέστης χύμησε ἀγέρωχος καὶ κομικὸς κ'
ἔσπασε χίλια κομμάτια ἀπάνω στὸ βράχο τοῦ Δὸν
Κιχῶτη.

Καὶ τώρα σέρνεται μέσα στοὺς δρόμους σα-
κάτης.

Τὰ μεσάνυχτα θὰ τὸν δεῖτε νὰ καθεται πάντα
στὴν ἴδια γωνιά τοῦ ἴδιου κφενεῖου. Ποτὲ μόνος
πάντα μ' ἕνα μεγάλο ποτήρι γεμάτο πράσινο πιετό.
Βήχει κάποτε (σὸν τὴ Χρυσούλα, σὸν τὸ Γοργία)
ἕναν ἕρπ κοφτερό βήχα, πὸν λὲς σπὰ μέσα του κά-
ποιες γερὲς ἀκόμα ἴνες.

Οἱ τσίπες του εἶναι γεμάτες γράμματα, ἀ-
νοιχτα ἀκόμα—θὰ τοῦ τᾶχουνε στείλει ἡ μητέρα

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ-ΓΑΡΔΙΚΑΣ

Ποῖός θ' ἀρνηθεῖ πὸς τὸ ρωμῆικο εἶναι ἄρω-
στο, καὶ βεριά ; Ποῖός ἀπ' ἄλλο μέρος δὲν ἔσπασε
τὸ κεφάλι του νύχτες καὶ νύχτες, νὰ συλλογιέται
τὴν αἰτία τῆς ἀρώστιας καὶ νὰ μελετᾷ τὴ γι-
ατρειὰ τῆς ; Καθένας εἶπε καὶ ἀπὸ μιὰ γνώμη καὶ ὄλοι
κατάληξαν στὴν ἀποτυχία. Καὶ τὸ ρωμῆικο εἶν'
ἄρρωστο καὶ βεριά.

Ἄς δοξάσουμε τὸ Μεγαλοδύναμο, τὸ γιαιτρικὸ
γιὰ τὸ ἔθνος βρέθηκε καὶ ὁ ἐφευρέτης δὲν εἶναι ὁ
Ζορμπᾶς, οὔτε κανεὶς ὑπουργός, οὔτε βουλευτής,
οὔτε καν γιαιτρός· εἶναι ὁ νεκροθάφτης ὁ Μπαρμπά-
Γαρδικας, πρῶτος ἀξάδερφος τοῦ μακαρίτη Κόντου,
ἐπίδοχος διάδοχος τοῦ παπποῦ Μιστρά, συντεκνος
τοῦ Χατζῆ. Ζῆ 4000 χρόνια τώρα μέσα στὸ κλειδὸν
ἔσεν τῆς Παλλάδος. Καὶ ὅμως κανεὶς μᾶς δὲν τὸν
ἔχει προσέξει. Μιὰ μεγαλοφυΐα, πὸν ζοδεύεται ἄ-
δικα στὸ σιχαμερὸ ἔργο τοῦ νεκροθάφτη. Περπά-
τησε μὲ τὸ Χαφρὰ στὴν Αἴγυπτο, πολιόρκησε τὴν
Τροία μὲ τοὺς Ἀχαιοὺς, πολέμησε μὲ τὸ Θεμὶ
στοκλή στὴ Σαλαμίνα, γοργοπέρασε τὴν ἀτέλειωτη
Ἀσία μὲ τὸ Μέγαν Ἀλεξάντρο. Καὶ ἀκόμα ζῆ καὶ
θὰ ζήσει γιὰ κτλ τοῦ κόσμου. Τώρα, στὰ 1910
ἀπὸ τότε πὸν γεννήθηκε ὁ Χριστός, στὸν εἰκοστὸν
αἰῶνα, τότε βρίσκεσαι κάποτε κάποτε στὸ Ἐθνικὸ
μᾶς Πανεπιστήμιον ὅπου διδάσκει τὴν Ἱλιάδα. Καὶ
μοι μὴ θαυμάσητε πὸς τάχα μπορεῖ ἕνας νεκροθά-

του, ἡ ἀδερφή του ἡ Αἰλίκια, ὁ γέρο πατέρας του,
ποῦ τὸν ἔχει μοναχογιό. Ποῖός ξέρεῖ... Αὐτὸς ποτὲ
τοῦ πὰ δὲν ἀνοίγει τὰ γράμματα πὸν τοῦ στέλνουν.
Θὰ τότε δεῖτε ἀκόμα στὸ Σηκουάνα, ὕστερ' ἀπὸ
τὰ μεσάνυχτα νὰ κυτᾷ τὰ θλωμένα νερά.

Ἔτσι κατάντησε.
Ζήτησε ἀπὸ τὴ ζωὴ περισσότερα ἀπ' ὅ,τι μπο-
ροῦσε νὰ τοῦ δώσει. Οἱ Ἕλληνες φοιτητὲς γελοῦνε
σὸν τότε δοῦν καὶ λένε :

— Νά, ὁ Ρήγας Φερατὸς !
Οἱ γυναῖκες τότε πειράζουνε, ἄλλοι τὸν κυτᾷ-
ζουνε κατὰματα καὶ σπαίνουνε καὶ συλλογοῦνται.
Οἱ περισσότεροὶ τότε βλέπουνε καὶ γελοῦνε. Πὸς
κατάντησε ! Ἡ δυστυχία πὸν κάνει τοὺς ἄλλους
νὰ κλαῖνε, δὲν εἶναι τίποτα. Ἐκεῖνη πὸν τοὺς κάνει
νὰ γελοῦνε, κτῆ ναι ἡ δυστυχία.

Εὐτυχῶς ὁ Ὀρέστης δὲν ἀκούει τίποτα. Δὲ
βλέπει τίποτα. Ἡ ζωὴ περὶ ἀποπάνω του καὶ
τὸν λερώνει καὶ τίποτα δὲ βλέπει. Οἱ μέρες κ' οἱ
μῆνες περνοῦνε καὶ δὲν τὸν χαρίζουν.

Φέτο τὸ χειμῶνα, τὸν ἔβλεπα γράμματα, διακουπι-
σμένοι σ' ἕνα δέντρο νὰ τὰ φκνάκια τοῦ δρόμου
πὸς τρεμοσβήνουνε. Ἰδίως, καὶ ὅρες κυτᾷ τὰ φκ-
νάκια τοῦ δρόμου πὸς τρεμοσβήνουνε. Καὶ ὁ βήχας,
ὁ ἴδιος πάντα βήχας, τοῦ τραντάζε σθεῖς ὅ,τι τὸ
κορμί. Στὸ κεφάλι του σφαιραζότανε τὸ χιῶν κ' ἔ-
λιωνε κ' ἔτρεχε στὰ μαλλιά του καὶ στοὺς ὄμους.
Ἔνας ἀστυφύλακας τότε λυπήθηκε :

— Πηγαίνετε σπῖτι σας, πηγαίνετε... Θι κρυώ-
σετε...

Καὶ τὸν ἐπικτε ἀπὸ τὸ χέρι, ἀπαλά καὶ πονε-
τικά, σὸν πατέρα, σὸν ἀδερφόν. Καὶ αὐτὸς δὲ μι-
λησε. Στήριξε τὸ χέρι του στὸν κορμὸ τοῦ πατέρα,
ἔδραλε ὄλη του τὴ δύναμη, μπόρεσε καὶ κρατήθηκε
δρῆιος καὶ πῆγε σπῖτι του.

Ἔτσι κατάντησε.
Ἡ ψυχὴ του εἶναι σπασμένη. Ψυχὴ ὁμορφὴ μὲ
γυναικίσιμα, πὸν δὲν μπόρεσε στὴν κρίσιμη στιγμή
νὰ κρατήσῃ ἀντρίκια τὸ βάρος τῆς Ἰδέας καὶ τὸ
βάρος τῆς Σάρκας.

Ἔτσι κάποιε κοντάρια ὁμορφῆ καὶ ντελικάτα
σποῦν, ὅταν ἡ σημαία εἶναι μὲ ἀλὴ καὶ φωτίζει
βοριάς.

Παρίσι, 1908.

ΠΕΤΡΟΣ ΨΗΘΟΡΕΪΤΗΣ